

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Svcqvet E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

De bonorum dispensatione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

bonâ vitâ; non sumptu, sed prudenti dispensatione metienda est. O Deus, ut infr. pag. 387.

Meditatio seu consideratio de Bonorum dispensatione.

PUNCTVM I. Considera, quorsum bona hæc à Deo sint data, nempe ut iis non aliter quàm ad ejus gloriam & tuam salutem utaris. Expende an ita feceris. Secundo, scias non licere ociosa relinquere, &, ut ille Math. 25. talentum abscondere, sed mandatum nobis esse, ut negotiemur dum veniat Dominus; idque ad maximam ejus utilitatem, si servi fideles esse velimus & collaudari; ut ille Math. 25. qui quinque talentis acceptis, alia quinque superlucratus fuerat. Cogita, quæso, an non tu sic velles tua bona administrari; an non semen, quod jacies, fructum adferre centuplum; atque ita collige, meritò Dominum præcipere, ut sic bonis tuis utaris, ut fidelis dispensator inveniaris. Adverte deinde, illa tua quæ appellas, tua non esse, sed Domini, ac proinde discite tuo arbitrati & commodo de iis nefas esse disponere: neque te esse fidelem, si, cum possis centum annuè (ut ita dicam) lucrari, octoginta tantùm Domino reddas; viginti verò in proprios usus & vanitatem expendas: ut servus ille Lucæ 16. idem autem facit, quisquis ad Dei gloriam non purè bonis suis utitur, sed suam etiam quærit, aut certè vanitatem.

Cur bona hominibus à Deo data.

Math. 25.

Dispensator es, vide ut fidelis.

Lucæ 16.

Aspira, ut supr. pag. 8. Hæcine firmâ, ibid.

PUNCTVM II. Considera tres classes hominum, seu servorum, seu mavis filiorum. Prima eorum est, qui bona domini, vel patris, expendunt ad ejus contumeliam, utque bellum illi inferant. ejusmodi sunt, qui bonis ad luxuriam & fastum abutuntur, & sodales & amicos exemplo & aliter ad hujusmodi invitant, vel iis illa largiuntur qui id faciunt, ut commodiùs faciant, & sic ære suo hostes Dei fovent. Nonne enim illos comparare aptè possumus his qui à patre vel domino pecuniam

Tres classes utentium bonis.

Matth. 6.

niam accipiunt, ut eis seruiant, eosque tueantur: quique eâ acceptâ, sicarios & latrones in necem patris, seu domini conducunt, quorum etiam se duces constituunt? Alia classis est eorum qui Deo seruire volunt & Mammonæ, uti Samaritæ Deo & idolis, Domino & sibi negotiantur. Hi, ubi herus ponit insignia sua, illic etiam propria collocant: si hero diodecim debeantur, sex sibi capiunt; gloriæ, inquam, vel utilitatis partem. Hi sunt, qui in conspectu Dei dicunt ei, se velle partim eius voluntatem, partim suam adimplere in bonorum usu. Tertia classis est eorum, qui sciunt ea, quæ possident, prorsus aliena esse, eaque Domino offerunt, ut iis ad arbitrium utatur, & sollicitè quærunt, quomodo iis maximam voluptatem, honorem & gloriam consequi Dominus possit. Hi sunt verè resignati, & qui inuenti sine maculâ, post aurum non abeunt: hi sunt, qui, ut Christi sint discipuli, renunciant omnibus quæ possident, ut Luc. 14. præcipitur. Vide in quâ classe hactenus fueris & esse velis. *Hæcine vera, ut sup. pag. 7.*

Luc. 14.

Stricta bonorum ratio danda in die iudicij.

PUNCTVM III. Considera, rationem bonorum maximam habendam & reddendam esse in die iudicii: de eorum enim dispensatione ira Matth. 25. agitur, quasi aliarum ibi rerum ratio nulla haberetur. Secundo, considera quomodo cupiditas humana in hoc mundo ad summa tendat, & pecuniam in cibum, vestem, domum, agros, non nisi optimè collocari optet, & quæ dementia in æternitate, neque de optimâ mansione, nec de victu aut vestitu, magnoperè curare? Nonne stultus putaretur mercator, qui cum posset eodem precio comparare preciosam margaritam, multò deteriores sciens sibi vel hero emeret? Aliter Sapiencia æterna docet, dicens: Simile est regnum cælorum homini negotiatori, quærenti bonas margaritas: & inventâ unâ preciosâ dedit omnia sua, & comparavit eam. Expende hæc coram Deo, & ab eo lumen & gratiam pete, & dole, quòd tu filius lucis non tam fueris prudens in

*Matth. 13.**Luc. 16.*

generatione tuâ, atq; filii hujus sæculi, qui assidue quæ-
runt quomodo plus fructus & honoris & commodi ex *Imitari sa-*
pecuniâ colligere, ex agro, ex arte suâ, &c. queant, & ad *culi filios.*
hoc mare & terram obeant; tu verò vide an exemplo,
vel nescio quo motu actus, ubi possis centuplum acci-
pere, octoginta cupias; ubi possis certò collocare, plu-
rimis periculis tua & te exponas.

COLLOQVIUM erit, quo te tuaque divinæ Majestati
offeras, hoc vel simili modo: O fons bonorū omnium,
à quo omnia mihi bona venerunt, quorum ego me fa-
teor solū dispensatorem, offero ea, id est tua tibi: tua
enim sunt, & vehementer opto ea ad honorem nomi-
nis tui impendere. vtinam scirem quo pacto id meliùs
præstare possem! certè ut fidelis servus promptè id fa-
cerem, per gratiam tuam ad maximam gloriam tuam.
Amen. *O Deus meus, ut inf. pag. 387.*

Meditatio secunda de eadem.

PVNCTVM I. Considera in dispositione bonorum *In dispositio-*
primò quærendam Domini voluntatem; quidquid *ne bonorum*
enim contrà, vel præter illam impenderis, te reddere *divina vo-*
cum usuris oportebit. quocirca ut in aliis rebus Deum *luntas in ve-*
suppliciter roga, ut tibi voluntatem suam aperiat: ita *stiganda.*
Joannes Patricius Romanus sollicitè quæsit in quod *Vide breviam*
opus pium Deipara erogari suam veller hæreditatem; *rium 5. Au-*
quæ ei ostendit sibi fore gratum, si in ecclesiam suas fa- *gustâ.*
cultates expenderet, & hoc insigni miraculo declara-
vit. Ut autem voluntas Dei tibi cognita sit, resignato
animo esse oportet; neque enim revelat illis Deus vo-
luntatem suam, quibus decretum est propriam sectari. *Isaia 58.*
Hoc est quod per Prophetam queritur Deus: Me ete-
nim de die in diem quærun, & scire vias meas volunt;
quasi gens, quæ justitiam fecerit, & judicium Dei non
dereliquerit; rogant me judicia justitiæ, appropinquare
Deo volunt. Quare jejunavimus, & non aspexisti; hu-
miliavimus animas nostras, & nescisti? ecce in die jeju-

nii vestri invenitur voluntas vestra. *Credo tibi, ut su. p. 7.*

*Qua eleemo-
syna optima.*

PUNCTVM II. Ut autem ratiocinando quanam sit voluntas Dei assequaris. Considera, quæ eleemosyna melior sit. Est verò illa, quâ Dei honor maximè propagatur, unde hæc sunt piorum vota, ut optent suis facultatibus & aliis modis efficere, ut omnes Deum agnoscant & ament; atque adeò, si cælos novos creare possent, & Angelorum hierarchias in Dei laudem perpetuâ, id sanè præstarent. Cum verò Deus à iustis & bonis maximè honoretur, si quis, ut id illi cõmodè præstent, sua conferat, id Deo acceptissimum esse apparet. Bonorum verò duo gênera sunt: unū eorum, qui ut Christum sequi possint, & meliùs illi servire, sponte suâ abdicant. Et quantopere Rex huiusmodi sibi devotos milites à subditis suis ali desideret, manifestum est. Aliud genus bonorum est eorum, qui aut sorte, aut vitio suo, aut coactè sive ex necessitate pauperes sunt: quibus si tua conferas, omninò rectè etiam feceris. quanto tamè gratior Deo sit eleemosyna cæteris paribus illis potiùs, quàm his collata, liquet. Inter hos duo item alia genera reperies; unū, quod sibi vivet, & Domino servit: aliud, quod insuper complures ad Domini obsequiũ adducit, nomen ejus celebrat, imperium propagat & tuetur. Et huiusmodi Religiosos nonnullos esse, omnibus notum. divites autem procuratores esse videntur, opibus ad hoc donati, ut operarios ejusmodi ad obsequiũ Domini adducant. quo verò illi aptiores & perfectiores, eo meliùs rem Domini agunt; magis certè quàm ii, qui incerto eventu erudiendos ad ministerium multo labore adsciscunt. Id ex militiâ sumpto exemplo clarius evadet. Quis enim Rex non mallet exercitatos milites, quàm profustirones? quis non mallet ascriptis à se in militiam annonam præberi, quàm tirones legi, qui incertũ an futuri militiæ apti: denique quos sapientissimus dux magno studio delegisset è millibus, hos meritò quavis aptiores militiæ ejus, & gloriæ propagandæ judicaret.

*Divites pro-
curatores
sunt.*

*Qui panpe-
res pro aliis
glendi.*

Applica

Applica hæc Christo Regi, clero & Religiosis, & aliis qui proximi salutis vacant: his enim tessera militiæ vocatio est. alii quicumque aluntur, hoc finè aluntur, ut tales, vel similes aliquando evadant. sic etiam gratus esset Regi, naucleros pro suâ classe alii & conquiri, quàm epibatas & sentinarios; sive architectos potius quàm viles operas. Quàm verò gloriosum sit Deo & homini, laudatores Dei, propugnatores fidei, complures architectos & naucleros in dubio hoc mari & naufrago undique colligere, luce clarius existit: sic enim eleemosyna latissimè diffunditur, ejusque fructus; cum uni corporalia præbentur, ut multis spiritualia tribuantur; imò etiam corporalia. denique hoc certum sit, eleemosynam ex omnium Theologorum consensu potius ac prius meliori tribuendam. Unde Hieronymus contra Vigilantium explicans illa verba: Facite vobis amicos de Mammonâ iniquitatis. Num, inquit, isti pauperes, inter quorum pannos & illuviem corporis flagrans libido dominatur? nō, ait. simpliciter pauperes; sed, pauperes spiritu beati appellantur: in vulgi pauperibus sustentandis nequaquam intellectu, sed eleemosynâ opus est; in sanctis pauperibus, beatitudinis intelligentiâ, sicut scriptum est: Beatus, qui intelligit super egenum & pauperem: in die malâ liberabit eum Dominus.

Hier. contra
Vigilanti. c. 5.
Luc. 16.

Psal. 40.

Oblatio quâ dives verè fit pauper & beatus, & illud, va divitibus, evadit.

DEVS meus ecce hæc bona mihi largitus es, ô infinita bonitas; sed verè bona sunt? O bone JESU, tu aterna veritas dic mihi, obsecrò; quia audit servus tuus; & ecce va, ais, vobis divitibus qui habetis hic consolationem vestram; va vobis & bona sunt hæc? eheu infelix ego homo, cui tu ob ista va minaris, ô fons bonorum, imò addis: Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum celorum; & rursum: Facilius est camelum transire per foramen acus, quàm divitem intrare in regnum tuum; hæcne ergò bona? hæcne vera sunt, ô aterna veritas! &

Matt. 19.

Eccli. 11.

1. Iac. 6.

Luc. 16.

Eccli. 31.

Ibid.

Matth. 5.

illa bona sunt, o aeterna bonitas? quomodo bona: an quia tibi summo bono acceptos nos reddunt? sed elegisti, ut ait Apostolus tuus, pauperes in hoc mundo. & num forte ius meliores sumus divites? Eheu si dives fueris inquis, non eris immunis à delicto: omnes qui volunt divites fieri in hoc saeculo, incidunt in tentationes & laqueos diaboli; & multos perdidit aurum & argentum, sed forte divites melius serviemus tibi? Verum audio, Non potestis Deo servire & mammona; non potestis? non possumus? & bona sunt haec? veruntamen aliquando convertes nos ad te: quid? nonne asseris quod qui amat aurum non justificabitur? nihil enim est iniquius quam amare pecuniam, & beatus vir qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia thesauris; & Beatos aut pauperes spiritu, & merito, quoniam ipsorum dixisti esse regnum caelorum. O vox Domini confringentis cedros! vox Domini revelantis condensa! An huic credo Deus meus? verene credo tibi o aeterna veritas? verene credo sapientia aeterna? si vera sunt, si certa, si indubitata responsa tua, nonne va mihi misero, quem bona fluxa, ad vita hujus momentum retinenda separare possunt à te o omne bonum! Quid faciam tibi o custos hominum, quare posuisti me contrarium tibi? scio quid faciam, honorabo te de substantia mea, quid aio? tua, inquam. Quid enim intuli in hunc mundum? dispensator quidem tuus sum, sed eheu! si ponas rationes cum servis tuis, quis fidelis invenietur? Scio quid faciam, angustia mihi sunt undique, & jactor in naufrago mari. Potius quam peream aeternum, projiciam omnia, & tu mihi restitua hereditatem tuam. Angusta est via, potius quam excludar à te, in aeternum libentissime exuam omnia, & scio, scio inveniam omnia.

Luc. 14.

Renuntia-
tio rerum
tempora-
lium.

Sequi te nemo omnino seu secularis seu Religiosus potest, nisi qui renuntiaverit, saltem animo, omnibus quae possidet. nemo? Renuntio ergo omnibus, & volo & rogo. & humillime rogo & obsecro te per viscera misericordiae, ut possim esse discipulus tuus. O Domine, o salus nostra, o vita nostra, tu non delictaris in perditione & morte nostra; aufer ergo à me concupiscentiam, & suscipe hoc desiderium meum quo animo meo omnibus renuntio, re ipsa etiam paratus facere potius quam te offendam, & pauper esse potius cum

Lazaro.

Lazaro, quam cum Epulone dives, itaque cor meum & omnia mea, id est, tibi tua offero, dispone de iis ut tibi placet; si enim tuis sunt uti sunt, iniquus sum si velim arbitrio meo, de tuis disponere, O Domine dominantium. Si igitur tollas per vim hominum & injuriam, aut aliter à me bona, sustinebo, & humiliter dicam cum Iobo, Dominus dedit, Dominus abstulit; sit nomen Domini benedictum. Si petas à me tua per pauperem, reddam libens, nam tuum repetis, & pro tua charitate infinita promittis centuplum, & non credam tibi? & potero unquam à me ullum tristem dimittere? nequaquam; ita propono coram te, & curiam tuam. Quidquid cognovero ratione, aut prudentium consilio, aut sancta inspiratione, fore pro majori tua gloria (non mea) id faciam, deserenda semel jam affectu per gratiam tuam desero, perdenda jam perdo, ut ea inveniam, iam abrenuntio omnibus ut tuus sim discipulus. Mundus hac non novit, cujus est hic congregare, familias ornare, & domos multiplicare. Ego verò servus tuus sum, & dispensator fidelis esse cupio: Quod pro majori gloria tua, pro salute mea, pro animarum lucro magis esse conspexero, magisque, ex voluntate tua, faciam; reddenda enim erit ratio, & à me petes cur non dederim ad usuram talenta tua, neque enim fallere te possum, & scio quid à servo meo vellem; scio quid à me tu velis; dixisti enim oportere pecuniam meam dare ad usuram, & si dederò tibi, etiam centuplum reddes, ergo me & omnia toto corde do tibi, & ecce jam affectu pauper sum; Ecce reliqui omnia & sequor te, quid ergo eris mihi? Tu mihi Deus meus & omne bonum: tu mihi eris omnia, qui dedisti mihi vitam tuam, corpus & sanguinem tuum, & omnia. Reddo tibi me, & hac omnia, credo enim & firma fide, quod à te accipiam centuplum, & vitam aeternam possidebo. Credo tibi quia veritas es, potius quam homini mendaci. Credo tibi quia bonitas es, & vinci non potes liberalitate; etenim quae verè tua sunt, ea reddimus tibi. O Deus cordis mei, suscipe ea, sicut corde sincero offero: ut quando placebit tibi, re divitem, sed affectu pauperem, recipias in aeterna tua tabernacula. Amen.

Praxis.

Hæc facile colligi potest ex iis quæ suprâ dicta, pauca tamen accipe, &

*Cavendum
ut aliena
quis possi-
deat.*

Primò, recense bona tua, & vide num quæ mixta sint aliena; ne hæc, velut tinea, tua consumant, ne verò tuis fur appropiet, transmittre crebrò manu pauperis in calum, ibi domum, ibi agros compara æternos.

Secundò, delibera cum prudentibus, quomodo impendere tua maximo lucro possis pro tuâ tuorumque salute.

*Aemulare
filios sæculi.*

Tertiò, secularium mercatorum industriam non tantum æmulare, sed si potes, cum de æternitate agatur, supera.

Quartò, ut illi rationes subducunt lucri temporalis, sic tu spiritualis

Quintò, ut illi certos institutores habent, sic tu pauperes, quibus compares tibi æterna tabernacula. Ut illi non uno in loco, sed ubicunque possunt, colligunt pecuniæ fructum, sic & tu collige undecunque liberalitatis thesauros.

Dignatus es; &c. ut sup. pag. 10.

JACVLATORIÆ.

Psal. 72.

Psal. 5.

Psal. 8.

Psal. 141.

Matth. 16.

Quid mihi est in celo, & à te quid volui super terram?

Dominus pars hereditatis meæ & calicis mei.

Et quæ est expectatio mea? nonne Dominus?

Portio mea Dominus sit in terra viventium.

Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur?

CAPVT XXIV.

*Deliberatio de delectationum appetitu moderando,
tertio auxilio in viâ Dei.*

Sap. 4.

HOMO. O quàm pulcra est casta generatio cum claritate! immortalis est enim memoria illius, quoniam apud Deum nota est, & apud homines: cum præsens est, imitantur illam; & desiderant eam cum se eduxerit, & in perpetuum coronata triumphat incoinquinatorum certaminum præmium vincens. Sic sonat in auribus vox tua dulcissima, Christe Jesu, & afficit intima cordis mei: verumtamen cum in omni vitæ genere dederis, ô Bonitas infinita, unde gaudeat cor hominis, & rursus intonet Apostolustus: Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis suis; quid faciam ô magni consilii Angele, ô

Gal. 5.

Sapien-